

2012-02-14

Verksamhetsberättelse hösten 2011

Inledning

Hösten 2011 har varit en termin då Reglab fokuserat på några organisatoriska frågor: ny styrorganisation, utarbetande av ett visionsdokument/ramverk och rekrytering av ytterligare en projektledare. Alla tre har varit viktiga för att säkra den fortsatta utvecklingen av Reglab.

Två aktiviteter har startat med rekordmånga deltagare: seminarieserien *Fysisk planering* och läroprojektet *Utvärdering av samverkansdialogerna inom kulturområdet*. Två egna Reglab-produkter har också tagits fram och presenterats: *Reglabs innovationsindex* och översikten *Svensk forskning om regional utveckling*.

Ägare/medlemmar

I och med starten av projektperiod 2 blev alla svenska regioner/län medlemmar i Reglab. Sist ut var Region Halland som formellt fattade sitt beslut i slutet av november.

Att ha samtliga regioner som medlemmar skapar ett nytt läge för Reglab som nationell aktör. Det innebär att Reglabs blir en mer attraktiv samarbetspartner och förstärker möjligheterna att vara en plattform för regionala utvecklingsfrågor i ett nationellt sammanhang.

Under 2011 har flera organisationer kontaktat Reglab för samarbeten och/eller frågat om möjligheten till medlemskap. Hittills har det inte varit möjligt, men i och med den nya formen *Reglab-partner*, finns möjligheten att utvidga Reglab-kretsen under nästa år. Verksamhetens styrning är dock fortfarande förbehållet medlemmarna.

Organisering

Under hösten har Reglab genomfört en process för att utforma en ny styrorganisation, som ska svara mot behoven av utveckling och styrning i framtiden. Hela styrgruppen har samlats i tre heldags-workshopar för att enas kring ett ”ramverk” med vision och övergripande mål, samt en ny organisation för styrningen av Reglab.

Bakgrunden är att Reglab vuxit snabbt – antalet medlemmar har dubblats på ca ett år – och den nuvarande organisationen, där samtliga medlemmar är representerade i styrgruppen är otymplig. Förslag finns nu till ramverk (vision, verksamhetsidé,

kärnvärden, övergripande mål) och styrorganisation; beslut ska fattas på styrgruppsmötet den 22 febr 2012.

Processen har varit krävande – många möten, intensiva workshopar – men också givande. De nya medlemmarna har fått en ordentlig kännedom om Reglabs värdegrund och arbetsformer. Alla tidigare diskussioner och dokument om Reglabs filosofi, arbetsätt och kännetecken har sammanfattats i ett tydligt ramverk.

Fr o m 1 april 2012 ska Reglab styras av en mindre *styrelse* med ansvar för strategi och långsiktiga beslut, ekonomin, organisation och finansiering. *Medlemsgruppen*, där alla medlemmar är representerade fortsätter att ha huvudansvar för Reglabs aktiviteter.

Under 2011 har elva personer tillkommit eller bytts ut i nuvarande styrgrupp.

Aktiviteter

Nedan följer en redovisning av aktiviteter som pågår eller avslutats under hösten. Eftersom verksamheten inte gjorde något avbrott i samband med bytet av projektperiod (1.7.2011), blir redovisningen till en del överlappande med slutrapporten från projekt 1.

- Lärprojektet *Uppföljning och utvärdering av regional tillväxt* som formellt avslutades under våren återträffades i ett extramöte i början av november, med temat ”Beställarkompetens”. Gruppen fortsätter nu som ett Reglab-nätverk.
www.reglab.se/larprojekt/avslutade/uppfoljning
- Lärprojektet *Kommunikation för regional utveckling* startade i april och pågår till jan 2012. Ett 20-tal personer från åtta Reglab-medlemmar och samverkanspartners deltar. Syftet är öka förmågan att använda kommunikation som ett integrerat och strategiskt redskap för regional utveckling. Fyra tvådagars workshops har genomförts med teman som: Kommunikationsplanering, regionala varumärkesarbeten, förankring och dialog, sociala medier.
www.reglab.se/kommunikation
- Utvecklingsprojektet *Innovationsindex* startade i april och avslutades i oktober. Ett 20-tal personer från tolv Reglab-medlemmar deltog. Syftet har varit att fortsätta utvecklingen av IVA:s framtagna innovationsindex samt att skapa underlag för en diskussion om vad som driver innovationsdriven tillväxt. Projektet har resulterat i ett regionalt innovationsindex som lanseras på Reglabs årskonferens. Produkten ”innovationsindex”, dvs de tekniska beräkningsmodellerna, ägs av Reglab. I maj återträffas gruppen för att fatta beslut om mätningen ska upprepas.
www.reglab.se/larprojekt/avslutade/larprojekt-regionalt-innovationsindex
- Seminarieriet *Fysisk planering* startade i september och avslutas i mars 2012. Ett 40-tal personer deltar: 17 medlemmar, Boverket och Näringsdepartementet. Serien syftar till att öka kunskapen om att inkludera en fysisk dimension i det regionala utvecklingsarbetet och RUP. Gruppen har hittills träffats två heldagar med bl a forskare och experter inom området, flera regionala case har diskuterats.
www.reglab.se/fysiskplanering

- Lärprojektet *Utvärdering av samverkansmodellen inom kulturområdet* startade i september och avslutas i mars 2012. Ett 40-tal personer deltar: 18 medlemmar, Myndigheten för kulturanalys och Folkbildningsrådet. Lärprojekt ska öka kunskapen om utvärdering av regionernas dialogprocesser i samband med kultursamverkansmodellen. Gruppen har hittills träffats tre gånger, bland annat har forskare och experter inom utvärderingsområdet deltagit.
www.reglab.se/kulturdialoger/
- Utvecklingsprojektet *Politiskt ledarskap för regionala innovationsprocesser* har fortsatt sin marknadsföring under hösten. För få deltagare under våren gjorde att projektet sköts upp. 2012 görs ett nytt försök – en inspirationsdag genomförs den 3 februari och tre seminarier planeras under våren.
www.reglab.se/ledarskapinnovation
- *Nätverk för innovationsupphandling* är ett utvecklingsprojekt snarare än ett nätverk. Syftet är att stärka kunskapen om innovationsupphandling. En utvald grupp regioner ska samla kunskap från innovationsupphandlingsprojekt, för att sedan sprida erfarenheterna till Reglabs-medlemmar och andra. Projektet är initierat och finansierat av Vinnova. En särskild projektledare har anställts på 30% för att leda arbetet. www.reglab.se/innovationsupphandling
- *Framsyn: Social innovation*, arrangerades i samarbete med Malmö högskola/Mötesplatsen. Syftet var att introducera och inspirera kring social innovation och samhällsentreprenörskap. Ca 80 personer från offentlig, ideell och privat sektor deltog i heldagsseminariet.
www.reglab.se/larprojekt/framsyn/social-innovation
- Under *Almedalsveckan* genomfördes ett seminarium på temat regionerna och framtidens kompetensförsörjning. Under rubriken: Vem ska köra sjuktaxin i Jokkmokk? diskuterade regionala politiker och tjänstemän bristen på arbetskraft. Ca 25 personer deltog i seminariet.
- *Årskonferensen 2012*. Stora delar av planeringsarbetet för årskonferensen har gjorts under hösten. Region Skåne är värd och temat är ”Styrkraft – styrning av regional utveckling”. Målet för konferensen är: fler deltagare än 2011, tydligare regionalt värdskap och mer fokus på det övergripande temat, större inslag av dialog i workshoparna och bättre användning av sociala medier. Vid årsskiftet var programmet och de flesta talare klara, även medlemmarnas workshopar var i princip klara. www.reglab.se/arskonferens
- Nätverket *Forum för Klusterutveckling* är ett öppet nätverk med målet att bidra till kompetensutveckling och professionalisering av klusterledare och klusterstödjare. Nätverket har träffats en gång under hösten på klustret Uppsala Bio. Nätverket har tagit initiativ till en utbildning för klusterledare som ska sjasättas under våren. www.reglab.se/klusterutveckling
- Nätverket *Kompetensförsörjning* är ett nätverk för personer med utvecklingsansvar för de regionala kompetensplattformarna. Nätverket har träffats en gång under hösten och samarbetar med nationella myndigheter och

andra nätverk inom området.

www.reglab.se/larprojekt/natverk/kompetensforsorjning

- *Analytikernätverket* har träffats en gång under hösten.
www.reglab.se/larprojekt/natverk/analytikernatverket

Rapporter och skrifter

- Översikten *Svensk forskning om regional utveckling* färdigställdes i oktober. Det är en första kartläggning av svenska akademiska miljöer som bedriver forskning om regional utveckling. Översikten finns att ladda ner som pdf; miljöer och inriktning är också sökbara på Reglabs webb.
- Rapporten från läroprojektet *Kompetensförsörjning – prognos och framsyn* presenterades i september.
- Rapporten *Innovationsindex 2011* färdigställdes i december, men presenteras först i samband med årskonferensen.
Alla rapporter finns på www.reglab.se/rapporter

Ej genomförda projekt

- Under våren startade planeringen för en större konferens om sammanhållningspolitiken. I planeringsgruppen ingick Region Värmland, Kalmar och SKL. Projektet lades så småningom ner – de ekonomiska och personella resurserna saknades för att genomföra den konferens vi önskade. Temat sammanhållningspolitiken är dock fortsatt viktigt och bör bli föremål för Reglab-aktiviteter.
- En seminarieserie med temat ”Identifiera regionala styrkeområden” diskuterades under våren, men skrinlades, eftersom den hade konkurrerat med Näringsdepartementets regionala dialoger med liknande tema under hösten.
- En kollegial peer-review av två regioners innovationssystem har initierats, tillsammans med Region Dalarna och Region Gävleborg. Utvärderingen har ännu inte kunnat genomföras, bland annat för att Näringsdepartementets regionala dialoger tagit regionernas resurser i anspråk.

Idéprocessen

Att samla in, värdera och prioritera idéer till nya aktiviteter är en kärprocess i Reglabs verksamhet. Idéerna ska vara förankrade i medlemmarnas behov och vardag, men också fånga in förändringar i omvärlden och inspirera till nytänkande.

Under året har initiativen till aktiviteter framför allt kommit från medlemmarna – oftast från kontaktpersonerna, men också från enskilda medarbetare. Två projekt har kommit som en förfrågan om Reglab vill ”ta hand om projektet”: Innovationsindex och Innovationsupphandling.

En årscykel är på väg att växa fram, där Reglab har ett stående idémöte i september. Inför idémötet uppmanas medlemmarna komma in med förslag till nästa års verksamhet. Förslagen diskuteras, prioriteras och beslutas under hösten, och får på så vis en plats i

budgetarbetet inför nästa år. Verksamheten nästa år får utvisa om det behövs ytterligare ett idémöte under 2012.

Till årets idéprocess erbjöds för första gången fem utomstående experter – forskare och konsulter inom regional utveckling – att inkomma med förslag till nya aktiviteter. Erbjudandet gällde att inkomma dels med en omvärldsspaning inom området regional utveckling, dels förslag till Reglab-aktiviteter. Två av de tillfrågade lämnade förslag, ytterligare två är intresserade och har aviserat att de vill återkomma under 2012. Försöket uppfattades som positivt av styrgruppen och modellen ska utvecklas ytterligare under kommande år.

Inför 2012 har sex nya aktiviteter/sakområden prioriterats, förutom de projekt som redan pågår.

Lärande

En viktig del i Reglabs aktiviteter handlar om att hitta bra former för erfarenhetsutbyte och lärande. Under hösten har lärprojekten *Kommunikation* och *Utvärdering av samverkansmodellen* bland annat jobbat med att hitta former för att samla in goda exempel från deltagarna. Se till exempel

http://www.reglab.se/kommunikation/?page_id=145

I projektet *Kommunikation* har en stor del av övningar och föreläsningar kopplats till deltagarnas egna utvecklingsprojekt på hemmaplan. I seminarieserien *Fysisk planering* bygger mycket av arbetet på faktiska case – regionala och internationella.

I alla längre aktiviteter genomförs en reflektion i halvtid med ledarna. Där diskuteras bland annat: mål, innehåll och arbetsformer, och vad som eventuellt kan förbättras. I seminarieserien *Fysisk planering* ledde detta till en förlängning och en förstärkning av utrymmet för dialog.

En nyckelfråga för lärandet handlar om hur deltagarna kan nyttja sin nya kunskap, när de är tillbaka i sin hemmaorganisation. Flera medlemmar har uppmärksammat denna fråga och försöker se till att flera medarbetare deltar i lärprojekten – inte bara en person – det stärker återföringen på hemmaplan. Att fler och fler medarbetare deltar i Reglabs aktiviteter skapar också en gemensam syn på lärande, som på sikt kan stärka utvecklingen medlemsorganisationerna.

Reglabs metoder skapar också intresse utanför medlemskretsen, bland annat har kansliet deltagit med en presentation av mötesmetoder mm på SKL:s kulturkonferens under hösten.

Samarbete med akademien

Kopplingen till aktuell forskning är en av utgångspunkterna för Reglabs arbete. I alla större projekt finns forskare med, som deltagare eller inspiratörer.

Ambitionen är att hitta en struktur för regelbundna samarbeten med ett antal forskningsmiljöer. Ett första steg mot detta är den översikt Reglab tagit fram under året: *Svensk forskning om regional utveckling*. Kartläggningen kan fortsättningsvis kompletteras med fler miljöer och inriktningar, svenska och internationella.

Varje utgåva av Reglabs nyhetsbrev innehåller en forskningsspaning – ett antal forskningsnyheter från fältet regional utveckling och en eller två fördjupande artiklar. Forskningsspaningarna är Reglabwebbens mest besökta sidor.

Samarbete med andra organisationer

Reglabs lärprojekt har lockat nya deltagare under året. Förutom medlemmarnas medarbetare har kommunala tjänstemän, handläggare från Näringsdepartementet, Myndigheten för Kulturanalys och Boverket deltagit. Även enstaka personer från konsultfirmor och ideella organisationer. Att fler aktörer tillkommer i Reglab-aktiviteterna är positivt för kunskapsutvecklingen och erfarenhetsutbytet.

Det finns också ett tydligt växande intresse för Reglabs verksamhet och resultat. Antalet inbjudningar till olika typer av arrangemang – workshops, konferenser, diskussioner ökar.

Kommunikation

Som en nationell, medlemsdriven organisation är ett väl fungerande kommunikationsarbete en nyckelfaktor för Reglab. Hög delaktighet och transparens i aktiviteterna kräver att kommunikationen är aktuell och pålitlig.

Under hösten har tre nyhetsbrev producerats (förutom de som innehållit på inbjudan till Årskonferensen). Antalet prenumeranter är nu ca 1 200. En del marknadsföringsmaterial har tagits fram, i samband med Almedalsseminariet: rollups, Reglab-tröjor mm.

Det stora utvecklingsarbetet har gällt webben, där de gamla sidorna för lärprojekt, nätverk mm. är på väg att ersättas med interaktiva bloggar. Den nya strukturen är inte sjösatt fullt ut ännu, men ska vara klar till årskonferensen i februari.

Ett försök att twittra för Reglabs räkning har startat under hösten. Vid årsskiftet hade Reglab 29 följeslagare – inte särskilt många, men tanken är att göra en specialsatsning på twitter i samband med årskonferensen 2012. Fler och fler regioner publicerar sig på twitter och det är en kanal som skulle kunna fungera som dagligt samtalsforum för dem som är intresserade av regional utveckling.

Kansliets arbete

Mycket under året har handlat om att fortsätta uppbyggnaden av Reglabs verksamhet: aktiviteter, idéprocessen och administrativa rutiner. Ett antal besök hos nya medlemmar har genomförts under hösten: Regionförbundet Jämtland, Regionförbundet Uppsala och Tillväxtverkets enhet för Regional tillväxt i Östersund.

Medlemsantalet har ökat, verksamheten och antalet deltagare i projekten ökar – vilket innebär större krav på fungerande administration. Avslutning av den första projektperioden och starten av det nya fyraåriga projektet har varit viktiga milstolpar, liksom styrgruppens visionsprocess under hösten.

För att stärka den växande verksamheten har en ny projektledare rekryterats under hösten. En rekryteringsprocess genomfördes, med annonsering och intervjuer i flera steg. Den nya projektledaren börjar 1.1.2012 och ska arbeta heltid.

För utvecklingsprojektet *Innovationsupphandlings* räkning har en projektledare på 30% anställts. Projektet löper under 18 månader och helfinansieras av Vinnova. Även denna person börjar 1.1.2012.

Ekonomi

Även halvåret 2011 slutade med ett överskott, beroende både på många deltagare i årets lärprojekt och att kanslibudgeten är dimensionerad för två projektledare.

Liksom tidigare finns vissa problem med ekonomihanteringen. Reglab och dess lärprojekt är en typisk projektekonomi, som inte är anpassade efter kalenderår. Men som projekt under SKL har Reglab inte möjlighet att föra (medlems)medel över årsskiftet, vilket skapar svårigheter. Fakturering av medlemsavgiften och lärprojektavgifter får anpassas så att det vid årsskiftet inte finns ett för stort överskott i Reglabs kassa.

Uppföljning

Ett arbete har påbörjats för att skapa en programlogik för projektet Reglab, med uppföljningsbara mål och indikatorer. Processen avbröts när styrgruppen tog beslut om visionsprocessen, men kommer att återupptas när Reglabs nya ramverk är beslutat.

I alla större projekt genomförs en reflektion i halvtid med ledarna – det har gjorts under hösten i *Fysisk planering* och *Utvärdering av samverkansdialogerna*. När aktiviteterna är avslutade görs också en enkätuppföljning med deltagarna.

2011 i siffror

Eftersom Reglab än så länge saknar en utarbetad programlogik och ett genomtänkt urval av indikatorer, följer här en sammanställning av några nyckeltal som kan vara av intresse för att följa verksamhetens utveckling. Eftersom det är svårt att separera verksamheten terminsvis, gäller sammanställningen för hela 2011.

Reglab-medlemmar: 24.

Lärprojekt som startats under året: 5.

Medlemmar som deltagit i lärprojekt*: 24.

Deltagare i lärprojekt, sammanlagt: 145.

Genomsnitt deltagare lärprojekt: 31.

Genomsnitt deltagare enstaka seminarier: 50.

Kollegiala nätverk: 3.

Deltagare Årskonferensen 2011: 140.

Medlemsförslag nya aktiviteter: 18 st från 12 medlemmar**.

Medlemmarna som deltagit med workshops på årskonferensen: 14.

Prenumeranter på nyhetsbrevet: 1 250.

Följeslagare på Twitter: 29.

* Lärprojekt står här för en större aktivitet som är mer än ett enstaka seminarium eller workshop – lärprojekt, seminarieserier, utvecklingsprojekt.

** Medlemsförslag innebär här förslag som presenterats i Reglabs idémall och diskuterats av styrgruppen.